

DOE PAK

Du PAK Doe PAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL Doe PAK Du PAK
Nr. 167e

Start Nieuws Trefwoorden Bibliotheek Pamfletten Doepak Links Contact

Entree en exposities
Nieuwsbrieven/Newsletters
Poppentheater-abc
Poppenspe(e)lthechnieken/Poppenspelthechnieken
YouTube-filmpjes
Volkspoppenspel: Vimeo

Poppenspe(e)lthechnieken Prints and texts on folk puppet theatre

Een educatieve reeks over het (volks)poppentheater. Woordraadsels, vingerpopjes, maskers en een kleurplaat nodigen uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?*

Puppetry techniques and characters (Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren), a Dutch-language educational series that highlights folk and mainstream puppet theatre.

Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren
Illustraties: Elsje Zwart.
Concept en teksten: Otto van der Mieden.
Afbeeldingen/hyperlinks: klik op het plaatje of op een gemarkeerd en gekleurd woord in het document.
• Printversie (pdf).
• Zelf eens proberen?
• Twee afbeeldingen.

- Nr. - Voorplaat •
- Nr. 0 Inleid •
- Nr. 1 Citaat •
- Nr. 2 Handpoppenspel •
- Nr. 3 Jan Klaassen en Katlijn • **
- Nr. 4 Pulcinella •
- Nr. 5 Polchinella •
- Nr. 6 Vieux Lésio •

Poppenspe(e)lthechnieken Prints and texts on folk puppet theatre

Een educatieve reeks over het (volks)poppentheater. Woordraadsels, vingerpopjes, maskers en een kleurplaat nodigen uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?*

Puppetry techniques and characters (Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren), a Dutch-language educational series that highlights folk and mainstream puppet theatre.

Jan Klaassen en Katlijn. Illustratie: Elsje Zwart © (2010).
Project: Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren.
Collectie: Poppenspe(e)lmuseum.

Jan Klaassen en Katlijn

In het boek *Her leven van Jan Klaassen verteld aan de Nieuwland-akke weg* (1860) schrijft en vertelt de Amsterdamse schoolmeester J. Schenkman het verhaal van Jan de kind, en de troepetier en het lage van staalvader prins Willem II. Na de dood van de prins in 1850 in Jan Klaassen, matroos en poppenspeker. Hij trouwt met Katlijn. Het huwelijk bestaat uit kabbelen, schelden en slaan. Het kanoont waart de deur uit Dood wordt verjaagd.

Troepetier
Voor Herr Paal was het spel van Wim kooltoren een inspiratiebron. Hij speelde de laatste ruwung (ast van de vroege eeuw op de Duit te Amsterdam). Een goeter zant de doze liertz geschiedende Jan Klaassenmeester is uitgegoren door het Poppenspe(e)lmuseum.

Leuzenert Nijgh maakte de tekst voor *Jan Klaassen van troepetier de 18er van de 18e eeuw*. Dit doze Robt de Nijz gezegene is van een lat in de serie *Leuzenert*.

Zelf eens proberen?
Een goeter zant de doze liertz geschiedende Jan Klaassenmeester is uitgegoren door het Poppenspe(e)lmuseum.

Poppenspe(e)lthechnieken: figuren en attributen

In de educatieve prenten- en tekstenreeks *Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren*: een handvol (volks)poppentheaterfiguren, -attributen en -technieken nader verklaard worden algemene poppentheatersonderwerpen behandeld. Woordraadsels, een (strip)verhaal, een masker, een tekening, vingerpopjes en een kleurplaat nodigen uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?* In kort bestek wordt in een twintigtal afbeeldingen de veelheid aan vormen van het (volks)poppentheater getoond.

De reeks is ook als pdf-bestand en in *printvorm* beschikbaar. Losbladige set: map met 57 eenzijdig bedrukte pagina's, formaat A4, oblong.

Zie: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Techniek. Afbeeldingen: websstepagina met **Jan Klaassen**. Illustratie: **Elsje Zwart** ©.

Zie ook: *Pamflet nr. 25a* en *Doepak nr. 169a*. Conceptidee en tekst: **Otto van der Mieden** ©. Veel lees- en kijkplezier. Applaus!

Puppetry techniques: figures and objects

On www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Techniek, we have posted *Poppenspe(e)lthechnieken en -figuren* (Puppetry techniques and figures: a handful of characters, objects and techniques from folk and mainstream puppet theatre explained in detail), an educational series that highlights folk and mainstream puppet theatre by means of more than twenty illustrations and small Dutch texts. Word puzzles, stories/comic strips, masks, drawings, small finger puppets, and a colouring picture invite you to the *Try it yourself?* activity. The illustrations and the highlighted terms in the digital version refer to pictures, websites, films and documents relating to the topic discussed. In our museum shop this **publication** can be obtained as a loose-leaf folder of more than fifty A-4 pages, printed on one side. Illustrations: **Elsje Zwart** ©. Project concept and texts: **Otto van der Mieden** ©.

Would you like to learn more about folk and mainstream puppet theatre and related arts? Then visit the **Puppetry Museum** or consult one of our **websites**. Make an international journey through the wondrous world of puppet theatre on our Dutch-language website www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. On our multilingual websites www.poppenspelmuseum.nl and www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 you will find information about the museum, exhibitions, library, and collection. The Dutch-language *poppentheater-abc* (ABC of Puppetry) gives explanations for a wide range of puppetry and theatre techniques, concepts, terms and characteristic figures. Pictures (website): **Jan Klaassen (Mr Punch)**, the leading figure in the *old-Dutch puppet theatre*.

Hyperlinks: click on the **bold-printed** words. See also: *Pamphlet no. 25d* and *Doepak no. 169d*. Have fun. Applause!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lpeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: **doepak**) is een stang- en trupcop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rizen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.

